

Vánoce ve Versailles

Francouzská adventní a vánoční hudba z doby Krále slunce Ludvíka XIV.

Pátek 11. prosince 2015 19:30 — Mendlův refektář, Augustiniánské opatství
(Mendelovo Muzeum), Mendlovo náměstí 1a, 603 00 Brno, Česká republika
Bezbariérový přístup.

Dora Pavlíková — soprán

Markéta Cukrová — mezzosoprán

Jean-Sébastien Beauvais (FR) — kontratenor

Barocco Sempre Giovane (CZ)

Plaisirs de Musique (CZ)

Jan Čižmář — umělecký vedoucí, hudební nastudování

Program

Marc-Antoine Charpentier (1643 – 1704) Veni creator spiritus

Marc-Antoine Charpentier (1643 – 1704) Noëls pour les instruments (H. 531/1–3)

O Createur — Laissez paistre vos bestes — Vous qui desirez sans fin

Marc-Antoine Charpentier (1643 – 1704) Conceptio tua Dei genitrix Virgo
(pour la Conception de la Vierge)

André Campra (1660 – 1744) Salve Regina

Marc-Antoine Charpentier (1643 – 1704) Noëls (H. 534/2–4)

Ou s'en vont ces guays bergers — Joseph est bien marié — Or nous dites Marie

Jean-Baptiste Lully (1632 – 1687) Motet: O dulcissime Domine (LWV 77/9)

André Campra (1660 – 1744) Ecce quam bonum

Sébastien de Brossard (1655 – 1730) Canticum in honorem S.æ Caecilia (BN ms.
autogr. Vn1 1258, ca. 1705)

Marc-Antoine Charpentier (1643 – 1704) Noëls (H. 534/5–6, H. 534/1)

A la venue de Noël — Une jeune pucelle — Les Bourgeois de Chastre

Jean-Baptiste Lully (1632 – 1687) Domine salvum fac regem (LWV 77/14)

Marc-Antoine Charpentier (1643 – 1704) In nativitatem DNJC canticum (H. 421, H. 414,
H. 416)

O programu

Slavnostní koncert přináší atmosféru Adventu a Vánoc ve Francii, zejména na dvoře francouzského krále Ludvíka XIV., Krále slunce. V průběhu jeho vlády probíhal ve Versailles čilý stavební ruch, který se nevyhnul ani zámecké kapli. Ta se postupně přesouvala z místa na místo, její pátou a poslední verzi (rozměrem a výzdobou zdaleka překonávající naši představu o slově kaple) můžeme obdivovat dodnes.

Právě pro tento skvělý a slavnostní prostor byla komponována duchovní hudba dvorských skladatelů k nejrůznějším příležitostem jako byly svatby, křty a pohřby, či slavnostní mše při příležitosti královských narozenin či státních návštěv.

Asi nejznámější skladbou, která zněla v tomto prostoru je Lullyho *Te Deum* z roku 1677, jedno z jeho „grands motets“. V programu dnešního koncertu v komorním obsazení jsou však zařazena jeho „petits motets“ stejně jako další skladby žánru francouzského moteta, jejímiž autory jsou skladatelé o generaci mladší: André Campra a Sébastien de Brossard. Ten působil ve Strasbourgu a je autorem v programu zařazené kantáty oslavující Svaté Cecílii, patronku hudebníků – její svátek jen těsně předchází období adventu.

Stěžejním skladatelem dnešního programu je však Marc-Antoine Charpentier, který ve své době zůstával ve stínu Lullyho a ani dnes mu nepřísluší taková sláva, jakou by si za své všestranné, rozsáhlé a geniální dílo zasloužil. V našem programu zazní na míru ušité pasticcio z jeho pastorálních oratorií *In nativitate Domini Nostri Jesu Christi canticum* založené na verzi z roku 1684 s vloženým sborem pastýřů (pro menší obsazení) z roku 1698.

Osou dnešního programu pak jsou jeho orchestrální úpravy koled, které jsou dodnes živé a sloužily i jako materiál pro jeho snad nejznámější mši, *Messe de Noël*.

Zpět

Dora Pavlíková

Sopranistka Dora Pavlíková získala své první hudební vzdělání v dětském sboru Bambini di Praga. Po studiu zpěvu na Konzervatoři Jana Deyla v Praze pokračovala svá studia na Konzervatoři Pardubice pod vedením Prof. Daniely Šimůnkové-Štěpánové. V roce 2012 ukončila Dora Pavlíková vysokoškolské studium v Norimberku v mistrovské třídě Prof. Dr. Jana Hammara. Absolvovala také pěvecké kurzy u renomovaných pěvců a pedagogů, například u Brigitte Fassbaender, Margaret Baker-Genovesi, Elisabeth Scholl, Andreje Kucharského, Rudolfa Jansena a Rudolfa Piernaye. Kromě klasického operního a koncertního repertoáru se Dora Pavlíková věnuje převážně interpretaci barokních skladeb a spolupracuje jako sólistka s mnoha předními soubory staré hudby – Ensemble Inégal, Musica Florea, Neue Hofkapelle München, či Collegium 1704.

Již během studia se Pavlíková zúčastnila mnoha koncertů a rozhlasových natáčení a operních produkcí. Kromě toho se věnovala aktivně i koncertní činnosti, která ji zavedla např. do Rakouska, Belgie, Japonska a Francie. Na jaře roku 2007 zpívala Dora Pavlíková titulní roli barokní opery Reinharda Keisera „Fredegunda“ pod taktovkou Christoha Hammera v Prinzregententheater v Mnichově, která byla nadšeně přijata nejen diváky, ale i kritikou a za kterou získala Pavlíková nominaci renomovaného časopisu „Opernwelt“ v kategorii „Nachwuchskünstler des Jahres“.

Markéta Cukrová

Mezzosopranistka Markéta Cukrová patří mezi vyhledávané zpěvačky v oboru staré hudby. Vystupuje s mnoha soubory interpretujícími hudbu středověkou (Mala Punica/Itálie, Club Médiéval/Belgie) a hudbu barokní (Les Muffatti, Collegium Marianum, Collegium Vocale Gent, Collegium 1704, Musica Florea, Musaicum, Ensemble Inégal) a spolupracuje s mnoha významnými hudebníky (např. Philippe Herreweghe, Jakub Hrůša, Jana Semerádová, Václav Luks, Jiří Bělohlávek, Peter von Heyghen, Pedro Memmelsdorf, Sigrid T’Hooft, Andrew Parrott).

Markéta sólově vystoupila na mnoha festivalech (Musikverein Wien, Pražské Jaro, Dresden Festspiele, Resonanzen Wien, Miami Tropical Baroque, Laus Polyphoniae,

Utrecht Festival Oude Muziek, Biennale Alte Musik Berlin, Festival de la Chaise-Dieu) a spolupracovala na více než dvaceti nahrávkách staré i pozdější hudby.

Markéta hostuje na scéně Národního divadla v Košicích, Brně a Praze, kde nastudovala operu Claudia Monteverdiho Orfeo (Euridice) pod taktovkou Roberta Giniho, operu Rinaldo od Georga Fridericha Händela (Eustazio) pod taktovkou Václava Lukse a Hry o Marii od Bohuslava Martinů pod vedením Jiřího Bělohlávka.

Jean-Sébastien Beauvais

Jean-Sébastien Beauvais začal se zpěvem v dětském sboru katedrály v Monaku. Je absolventem Centre de Musique Baroque de Versailles a držitelem magisterského titulu v oboru zpěv na Conservatorium van Amsterdam ve třídě Valerie Guillorit a Claron Mac Fadden. Prošel také stáží Dutch National Opera Academy, jejímž vedoucím je Alexander Oliver.

Působí jako zpěvák, varhaník a dirigent. Jeho vokální repertoár sahá od barokního oratoria po současnou hudbu. Vystupuje v prestižních sálech jako je Concertgebouw (Amsterdam), Theatre des Champs Elysée (Paris), Toulouse les Orgues (France), Utrecht Oude Muziek Festival (The Netherlands). Pravidelně je zván jako sólista s mezinárodními soubory, např. Helsinki Baroque Orchestra (Aapo Häkkinen), The Netherlands Bach Society (Jos van Veldhoven), Opera Fuoco (David Stern), Currende (Paul van Nevel), Le Concert Spirituel (Hervé Niquet), le Poème Harmonique (Vincent Dumestre). S litevskou varhanicí Una Cintina tvoří Esmera Duo specializované v nové hudbě.

Je zakladatelem souboru Uranie Chamber Ensemble, který se věnuje francouzské a německé barokní hudbě a hudebním ředitelem londýnské společnosti Opera in Space.

Barocco Sempre Giovane

Vít Chudý — moderní housle

NN — moderní housle

NN — moderní housle

Helena Matyášová — barokní violoncello

NN — moderní kontrabas

Barocco sempre giovane (Baroko stále mladé) je komorní soubor složený ze špičkových mladých profesionálních hudebníků. Specializuje se na interpretaci skladeb vrcholného baroka, nevyhýbá se však ani jiným slohovým obdobím. Soubor byl založen v roce 2004 Josefem Krečmerem, který v současnosti působí jako jeho manažer; koncertní mistryní je houslistka Iva Kramperová. V domovském městě Pardubice pořádá soubor již od roku 2005 vlastní abonentní řadu koncertů.

Plaisirs de Musique

Marta Kratochvílová — traverso

Radka Kubínová — traverso

Petr Wagner — viola da gamba

Jan Čižmář — theorba, umělecký vedoucí

Plaisirs de Musique je soubor, který se specializuje na autentickou interpretaci hudby starších stylových období na dobové nástroje. Pod uměleckým vedením Jana Čižmáře se věnuje interpretaci hudby od 15. do 19. století. Jeho členové jsou přední evropští profesionální hudebníci specializující se na starou hudbu. Projekty, na kterých ansámbl účinkuje jsou jednak čistě hudební, zahrnují však také spolupráci na operních realizacích, recitály se zpěváky, herci i tanečníky.

Foto: Jan Čižmář

Jan Čižmář

Jan Čižmář je všestranný umělec zabývající se hrou na historické drnkací nástroje. Se soubory jako např. Royal Concertgebouw Orchestra, Orchestra of the Age of Enlightenment, Orchestra of the Eighteenth Century, Rotterdam Philharmonic Orchestra či Capella Cracoviensis a pod dirigenty jako Frans Brüggen, Christopher Hogwood, Giovanni Antonini, Yannick Nézet-Séguin či Christina Pluhar pravidelně účinkuje v Evropě, Asii a USA. Vystupuje také jako sólista s barokním a renesančním repertoárem.

Po ukončení studia hry na kytaru a muzikologie v rodném Brně odešel do Londýna studovat na Royal College of Music, kde se začal věnovat hře na loutnu ve třídě Jakoba Lindberga. Ve studiu pokračoval na Královské konzervatoři v Haagu, kde jeho učiteli byli Nigel North, Joachim Held, Mike Fentross a Christina Pluhar.

Byl zakladatelem a šéfredaktorem českého kytarového časopisu Kytara a pravidelně přispívá i do dalších hudebních periodik. Intenzivně se také věnuje ediční a badatelské činnosti v oblasti staré hudby.

Jan Čižmář vyučoval hru na loutnu a příbuzné nástroje na Hudební akademii Karola Szymanowského v Katowicích v Polsku, v současnosti působí na JAMU v Brně a na Akademii staré hudby při FF MU v Brně. Pravidelně vyučuje na kurzech a masterclass v Evropě i zámoří.